

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (druga izba)

z dnia 20 grudnia 2017 r. *

Odesłanie prejudycjalne – Wspólna organizacja rynków produktów rolnych – Chroniona nazwa pochodzenia (ChNP) – Rozporządzenie (WE) nr 1234/2007 – Artykuł 118m ust. 2 lit. a) ppkt (ii) i art. 118m ust. 2 lit. b) i c) – Rozporządzenie (UE) nr 1308/2013 – Artykuł 103 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) i art. 103 ust. 2 lit. b) i c) – Zakres stosowania – Wykorzystanie reputacji ChNP – Niewłaściwe stosowanie, imitacja lub przywołanie ChNP – Oznaczenie nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd – ChNP „Champagne” wykorzystywana w nazwie środka spożywczego – Nazwa „Champagner Sorbet” – Środek spożywczy zawierający szampan jako składnik – Składnik przyznający podstawową cechę charakterystyczną środkowi spożywczemu

W sprawie C-393/16

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Bundesgerichtshof (federalny trybunał sprawiedliwości, Niemcy) postanowieniem z dnia 2 czerwca 2016 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 14 lipca 2016 r., w postępowaniu:

Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne

przeciwko

Aldi Süd Dienstleistungs-GmbH & Co. OHG, reprezentowanej przez **Aldi Süd Dienstleistungs-GmbH**, dawniej **Aldi Einkauf GmbH & Co. OHG Süd**,

przy udziale:

Galana NV,

TRYBUNAŁ (druga izba),

w składzie: M. Ilešič, prezes izby, A. Rosas, C. Toader, A. Prechal i E. Jarašiūnas (sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: M. Campos Sánchez-Bordona,

sekretarz: K. Malacek, administrator,

uwzględniając ustny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 18 maja 2017 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

– w imieniu Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne przez C. Onken, Rechtsanwältin,

* Język postępowania: niemiecki.

- w imieniu Galana NV przez H. Hartwiga oraz A. von Mühlendahla, Rechtsanwälte,
- w imieniu rządu francuskiego przez D. Colasa, S. Horrenbergera oraz E. de Moustier, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu portugalskiego przez L. Ineza Fernandes, M. Figueiredę oraz A. Gameiro, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez B. Eggers, I. Galindo Martín oraz I. Naglisa, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 20 lipca 2017 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 118m ust. 2 lit. a) ppkt (ii) i art. 118m ust. 2 lit. b) i c) rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”), (Dz.U. 2007, L 299, s. 1), w brzmieniu zmienionym rozporządzeniem Rady (WE) nr 491/2009 z dnia 25 maja 2009 r. (Dz.U. 2009, L 154, s. 1) (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1234/2007”) oraz art. 103 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) i art. 103 ust. 2 lit. b) i c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. 2013, L 347, s. 671).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu między Comité interprofessionnel du Vin de Champagne (międzybranżowym komitetem wina z Szampanii, zwanym dalej „CIVC”) a Aldi Süd Dienstleistungs-GmbH & Co. OHG, dawniej Aldi Einkauf GmbH & Co. OHG Süd (zwanej dalej „Aldi”) w przedmiocie wykorzystania chronionej nazwy pochodzenia (ChNP) „Champagne” w nazwie produktu mrożonego rozprowadzonego przez Aldi.

Ramy prawne

Rozporządzenia nr 1234/2007 i 1308/2013

- 3 Sąd odsyłający w swoim wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym wskazuje zarówno rozporządzenie nr 1234/2007, obowiązujące w momencie wystąpienia stanu faktycznego w sporze w postępowaniu głównym, jak i rozporządzenie nr 1308/2013, które zastąpiło ten pierwszy akt od dnia 1 stycznia 2014 r., wskazując, że wykładnia tego ostatniego rozporządzenia jest konieczna, ponieważ zaprzestanie wykorzystania ChNP „Champagne” będące przedmiotem sporu głównego dotyczy przyszłości, tak że przyszły wyrok dotyczący tego żądania winien uwzględniać również przepisy mające zastosowanie w chwili, w której zostanie wydane orzeczenie sąd odsyłającego.

4 Artykuł 118b ust. 1 rozporządzenia nr 1234/2007, zatytułowany „Definicje”, przewidywał:

„Do celów niniejszej podsekcji zastosowanie mają następujące definicje:

- a) »nazwa pochodzenia« oznacza nazwę regionu, określonego miejsca lub, w szczególnych przypadkach, kraju, która to nazwa służy do opisu produktu, o którym mowa w art. 118a ust. 1, spełniającego następujące wymogi:
 - (i) jego jakość i cechy charakterystyczne są zasadniczo lub wyłącznie związane ze szczególnym środowiskiem geograficznym z właściwymi dla niego czynnikami przyrodniczymi oraz ludzkimi;
 - (ii) winogrona, z których jest produkowany, pochodzą wyłącznie z tego geograficznego obszaru;
 - (iii) jego produkcja odbywa się w tym obszarze geograficznym;
 - (iv) otrzymywany jest z odmian winorośli należących do *Vitis vinifera*;

[...]”.

5 Zgodnie z art. 118k ust. 1 tego rozporządzenia:

„Nazwy, które stały się nazwami rodzajowymi, nie są objęte ochroną jako nazwa pochodzenia lub oznaczenie geograficzne.

[...]”.

6 Artykuł 118m tego rozporządzenia, zatytułowany „Ochrona”, stanowił:

„1. [ChNP] i chronione oznaczenia geograficzne mogą być stosowane przez wszelkie podmioty gospodarcze wprowadzające do obrotu wino, które zostało wyprodukowane zgodnie z odpowiednią specyfikacją produktu.

2. [ChNP] i chronione oznaczenia geograficzne oraz wina używające tych chronionych nazw zgodnie ze specyfikacją produktu są chronione przed:

- a) wszelkim bezpośrednim lub pośrednim wykorzystaniem chronionej nazwy w celach handlowych:
 - (i) w odniesieniu do porównywalnych produktów niezgodnych ze specyfikacją produktu chronionej nazwy lub
 - (ii) jeśli takie zastosowanie wykorzystuje reputację nazwy pochodzenia lub oznaczenia geograficznego;
- b) wszelkim niewłaściwym [nieuprawnionym] stosowaniem, imitacją lub przywołaniem, nawet jeśli prawdziwe pochodzenie produktu lub usługi jest podane lub chroniona nazwa jest przetłumaczona lub towarzyszą jej określenia takie jak: »styl«, »typ«, »metoda«, »jak produkowane w«, »imitacja«, »smak«, »jak« lub tym podobne;
- c) wszelkim innym nieprawdziwym lub wprowadzającym w błąd oznaczeniem miejsca wytworzenia, pochodzenia, charakteru lub zasadniczych cech produktu, na wewnętrznym lub zewnętrznym opakowaniu, w materiałach reklamowych lub dokumentach związanych z danym wyrobem winiarskim, oraz pakowaniem produktu w pojemnik, który mógłby błędnie sugerować miejsce pochodzenia wyrobu;
- d) wszelkimi innymi praktykami mogącymi wprowadzić konsumentów w błąd co do prawdziwego pochodzenia produktu.

3. [ChNP] lub chronione oznaczenia geograficzne nie stają się we Wspólnocie nazwami rodzajowymi w rozumieniu art. 118k ust. 1.

4. Państwa członkowskie podejmują kroki niezbędne do zaprzestania niezgodnego z prawem stosowania [ChNP] i chronionych oznaczeń geograficznych, o których mowa w ust. 2”.
- 7 Motywy 92 i 97 rozporządzenia nr 1308/2013 mają zasadniczo taką samą treść jak motywy 27 i 32 rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2008 z dnia 29 kwietnia 2008 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku wina, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1493/1999, (WE) nr 1782/2003, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 3/2008 oraz uchylającego rozporządzenia (EWG) nr 2392/86 i (WE) nr 1493/1999 (Dz.U. 2008, L 148, s. 1), których postanowienia dotyczące ochrony ChNP i chronionych oznaczeń geograficznych (zwanymi dalej „ChOG”) zostały włączone do rozporządzenia nr 1234/2007 mocą rozporządzenia nr 491/2009. Motywy te mają następującą treść:
- „(92) Pojęcie win gatunkowych w Unii opiera się między innymi na specyfice związanej z pochodzeniem geograficznym danego wina. Konsumenci mogą identyfikować takie wina dzięki [ChNP] i [ChOG]. Dążąc do przejrzystych i bardziej dopracowanych ram, w których można by zawrzeć postulaty jakościowe związane z danymi produktami, należy ustanowić system, w ramach którego wnioski o przyznanie nazw pochodzenia lub oznaczeń geograficznych rozpatrywano by zgodnie z podejściem stosowanym w unijnej horyzontalnej polityce jakości w odniesieniu do środków spożywczych innych niż wina i wyroby spirytusowe, określonej w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady [(UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz.U. 2012, L 343, s. 1)].
- [...]
- (97) Należy chronić zarejestrowane nazwy pochodzenia oraz oznaczenia geograficzne przed wykorzystaniem prowadzącym do nieuczciwego czerpania korzyści z reputacji, którą [jaką] cieszą się produkty spełniające wymogi. Aby wspierać uczciwą konkurencję oraz aby nie wprowadzać w błąd konsumentów, ochrona ta powinna również dotyczyć produktów i usług nieobjętych niniejszym rozporządzeniem, w tym również tych, które nie zostały wymienione w załączniku I do traktatów”.
- 8 Artykuł 101 ust. 1 i art. 103 rozporządzenia nr 1308/2013 mają takie samo brzmienie jak art. 118k ust. 1 i art. 118m rozporządzenia nr 1234/2007.

Dalsze przepisy prawa Unii

- 9 Dyrektywa 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich w zakresie etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych (Dz.U. 2000, L 109, s. 29), która obowiązywała w chwili wystąpienia stanu faktycznego w sporze głównym, stanowiła w art. 3 ust. 1:
- „Zgodnie z art. 4–17 i z zastrzeżeniem znajdujących się w nich wyjątków przy etykietowaniu środków spożywczych obowiązkowe jest tylko podanie następujących danych szczegółowych:
- 1) nazwy, pod jaką produkt jest sprzedawany;
 - 2) wykazu składników;
 - 3) ilości niektórych składników lub kategorii składników przewidzianych w art. 7;
- [...]”.

10 Zgodnie z art. 5 ust. 1 tej dyrektywy:

„Nazwa, pod którą sprzedawany jest środek spożywczy, jest nazwą przewidzianą w przepisach wspólnotowych, mających do niego zastosowanie.

a) W przypadku braku przepisów wspólnotowych nazwa, pod którą produkt jest sprzedawany, jest nazwą przewidzianą w przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych mających zastosowanie w państwie członkowskim, w którym produkt jest sprzedawany konsumentowi końcowemu lub zakładom żywienia zbiorowego.

Jeżeli to nie wystarczy, nazwa, pod którą produkt jest sprzedawany, jest nazwą zwyczajową w państwie członkowskim, w którym produkt jest sprzedawany konsumentowi końcowemu lub zakładom żywienia zbiorowego, lub opisem środka spożywczego oraz, jeżeli to niezbędne, opisem jego użycia, który jest wystarczająco zrozumiały, by umożliwić nabywcy rozpoznanie jego prawdziwego rodzaju oraz odróżnienie go od innych produktów, z którymi może być on mylony.

[...]”.

11 Artykuł 6 ust. 5 tej dyrektywy miał następujące brzmienie:

„Wykaz składników zawiera wszystkie składniki środka spożywczego, w malejącej kolejności wagowej, zarejestrowanej w czasie użycia składników przy wytwarzaniu środka spożywczego. Wykaz ten znajduje się pod poprzedzającą go odpowiednią pozycją, która zawiera wyraz »składniki«.

[...]”.

12 Artykuł 7 ust. 1 i 5 tej samej dyrektywy stanowił:

„1. Ilość składnika lub kategorii składników użyta do wytwarzania lub przygotowania środka spożywczego podawana jest zgodnie z niniejszym artykułem.

[...]

5. Oznaczenie określone w ust. 1 znajduje się w nazwie lub bezpośrednio obok nazwy, pod którą środek spożywczy jest sprzedawany, lub w wykazie składników powiązanym z przedmiotowym składnikiem lub kategorią składników”.

13 Dyrektywa 2000/13 została uchylona, z mocą od dnia 13 grudnia 2014 r., przez rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/13/WE, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz.U. 2011, L 304, s. 18), którego art. 9, zatytułowany „Wykaz danych szczegółowych, których podanie jest obowiązkowe”, przewiduje:

„1. Zgodnie z art. 10–35 i z zastrzeżeniem określonych w niniejszym rozdziale wyjątków obowiązkowe jest podanie następujących danych szczegółowych:

a) nazwa żywności;

b) wykazu składników;

[...]”.

- 14 Zgodnie z art. 17 tego rozporządzenia, zatytułowanym „Nazwa środka spożywczego”:

„1. Nazwą środka spożywczego jest jego nazwa przewidziana w przepisach. W przypadku braku takiej nazwy nazwą środka spożywczego jest jego nazwa zwyczajowa, a jeśli nazwa zwyczajowa nie istnieje lub nie jest stosowana, przedstawia się nazwę opisową tego środka spożywczego.

[...]”.

- 15 Artykuł 18 wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „Wykaz składników”, stanowi:

„1. Wykaz składników rozpoczyna się lub jest poprzedzony właściwym nagłówkiem, który składa się z wyrazu »składniki« lub zawiera ten wyraz. Obejmuje on wszystkie składniki środka spożywczego, w malejącej kolejności ich masy w momencie użycia składników przy wytwarzaniu tego środka spożywczego.

2. Składniki oznaczane są ich szczegółowymi nazwami, o ile mają one zastosowanie, zgodnie z zasadami określonymi w art. 17 i w załączniku VI.

[...]”.

- 16 Artykuł 22 tego rozporządzenia, zatytułowany „Oznaczanie ilościowe składników”, uściśla:

„1. Oznaczenie ilości składnika lub kategorii składników użytych do wytwarzania lub przygotowania danego środka spożywczego jest obowiązkowe, gdy dany składnik lub dana kategoria składników:

- a) występują w nazwie środka spożywczego lub są zwykle kojarzone z tą nazwą przez konsumenta;
- b) są podkreślone w etykietowaniu słownie, obrazowo lub graficznie; lub
- c) są istotne w celu scharakteryzowania danego środka spożywczego i odróżnienia go od produktów, z którymi mógłby być mylony ze względu na jego nazwę lub wygląd.

[...]”.

- 17 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 110/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1576/89 (Dz.U. 2008, L 39, s. 16) stanowi w art. 10, zatytułowanym „Przepisy szczególne dotyczące stosowania nazw handlowych i oznaczeń geograficznych”:

„1. Bez uszczerbku dla przepisów dyrektywy 2000/13/WE do prezentacji środków spożywczych zakazuje się stosowania w wyrażeniach złożonych określeń wymienionych w kategoriach od 1 do 46 załącznika II lub oznaczeń geograficznych zarejestrowanych w załączniku III lub odniesień do nich, chyba że alkohol został wytworzony wyłącznie z określonego napoju spirytusowego lub określonych napojów spirytusowych.

[...]”.

- 18 Artykuł 16 lit. a) tego rozporządzenia obejmuje ochroną oznaczenia geograficzne zarejestrowane w załączniku III do tego rozporządzenia, posługując się sformułowaniami identycznymi jak art. 118m ust. 2 lit. a) rozporządzenia nr 1234/2007 oraz art. 103 ust. 2 lit. a) rozporządzenia nr 1308/2013.

- 19 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz.U. 2012, L 343, s. 1) stanowi w motywie 32:

„Należy rozszerzyć ochronę nazw pochodzenia i oznaczeń geograficznych, tak aby uwzględnić przypadki niewłaściwego stosowania, imitowania i przywoływania zarejestrowanych nazw w przypadku towarów oraz usług, tak aby zagwarantować wysoki poziom ochrony i zrównać go z poziomem obowiązującym w sektorze wina. W przypadkach, w których produkty posiadające [ChNP] i [ChOG] są wykorzystywane jako składniki, należy uwzględniać komunikat Komisji zatytułowany »Wytyczne w sprawie etykietowania środków spożywczych wykorzystujących produkty posiadające chronione nazwy pochodzenia (ChNP) i chronione oznaczenia geograficzne (ChOG) jako składniki«”.

- 20 Artykuł 13 tego rozporządzenia, zatytułowany „Ochrona”, przewiduje:

„1. Zarejestrowane nazwy są chronione przed:

- a) wszelkim bezpośrednim lub pośrednim wykorzystywaniem w celach komercyjnych nazwy zarejestrowanej w odniesieniu do produktów nieobjętych rejestracją, jeśli produkty te są porównywalne do produktów zarejestrowanych pod tą nazwą lub jeśli jej stosowanie stanowi wykorzystywanie renomy [reputacji] chronionej nazwy, w tym również w sytuacji, gdy produkty te są wykorzystywane jako składnik;

[...]”.

- 21 Wytyczne w sprawie etykietowania środków spożywczych wykorzystujących produkty posiadające chronione nazwy pochodzenia (ChNP) i chronione oznaczenia geograficzne (ChOG) jako składniki (Dz.U. 2010, C 341, s. 3, zwane dalej »wytycznymi«), wskazują:

„2.1. Zalecenia dotyczące wykorzystania zarejestrowanej nazwy

1. Według Komisji nazwa zarejestrowana jako ChNP lub ChOG mogłaby zgodnie z prawem zostać wskazana w wykazie składników środka spożywczego.
2. Ponadto Komisja uważa, że nazwa zarejestrowana jako ChNP lub ChOG mogłaby zostać wymieniona w ramach lub w pobliżu nazwy handlowej danego środka spożywczego zawierającego produkty z zarejestrowaną nazwą oraz przy etykietowaniu, prezentacji i reklamie tego środka spożywczego, pod warunkiem że spełnione są następujące warunki.

- przedmiotowy środek spożywczy nie zawiera żadnego innego »porównywalnego składnika«, czyli żadnego innego składnika, który całkowicie lub częściowo zastępuje składnik posiadający ChNP lub ChOG. Tytułem nieograniczającego przykładu pojęcia »porównywalnego składnika« Komisja jest zdania, że ser pleśniowy (lub zwyczajowo »niebieski ser«) byłby porównywalny z serem »Roquefort«.
- ponadto składnik ten powinien być używany w ilości wystarczającej do nadania odnośnemu środkowi spożywczemu podstawowej cechy charakterystycznej. Z uwagi na szeroki wachlarz potencjalnych przypadków Komisja nie jest jednak w stanie zasugerować minimalnej wartości procentowej, którą [jaką] należy jednakowo stosować. Tytułem przykładu – włączenie minimalnej ilości przyprawy posiadającej ChNP lub ChOG do środka spożywczego mogłoby, w odpowiednim przypadku, wystarczyć do nadania wymienionemu środkowi spożywczemu podstawowej cechy charakterystycznej. Natomiast włączenie minimalnej ilości mięsa posiadającego ChNP lub ChOG do środka spożywczego nie byłoby a priori wystarczające do nadania danemu środkowi spożywczemu podstawowej cechy charakterystycznej,

- na koniec – najlepiej byłoby, gdyby procentowa wartość włączenia składnika posiadającego ChNP lub ChOG była wskazana w ramach lub w bezpośrednim pobliżu nazwy handlowej danego środka spożywczego lub, w przeciwnym razie, w wykazie składników, w bezpośrednim związku z przedmiotowym składnikiem.

[...]”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

- 22 Od końca 2012 roku Aldi, spółka rozprowadzająca w szczególności środki spożywcze, zaproponowała w sprzedaży produkt mrożony wyprodukowany przez Galana NV, interwenienta w sporze w postępowaniu głównym na poparcie żądań Aldi; produkt ten był rozprowadzany od nazwą „Champagner Sorbet” i zawierał wśród składników 12% szampana.
- 23 Uważając, że rozprowadzanie tego produktu pod tą nazwą stanowi naruszenie ChNP „Champagne”, CIVC, stowarzyszenie producentów szampana, wystąpiło do Landgericht München I (sądu krajowego Monachium I, Niemcy) w celu uzyskania nakazania, na podstawie art. 118m rozporządzenia nr 1234/2007 i art. 103 rozporządzenia 1308/2013, spółce Aldi zaprzestania wykorzystywania tej nazwy w handlu produktami mrożonymi. Orzeczenie tego sądu, który uznał żądanie, zostało zmienione w instancji odwoławczej w drodze orzeczenia Oberlandesgericht München (wyższego sądu krajowego w Monachium, Niemcy), który je oddalił.
- 24 Sąd odwoławczy stwierdził w szczególności, że w sprawie tej nie zostały spełnione przesłanki wymagane do wystąpienia ze skargą opartą na art. 103 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) i art. 103 ust. 2 lit. b) i c) rozporządzenia nr 1308/2013, ponieważ przesłanka dotycząca nieuczciwego wykorzystania ChNP nie została spełniona, ponieważ Aldi miała uzasadniony interes w wykorzystaniu nazwy „Champagner Sorbet” dla oznaczenia potrawy znanej odbiorcom pod tą nazwą, której szampan stanowi zasadniczy składnik, i ponieważ stosowano oznaczenia wprowadzającego w błąd.
- 25 CIVC wniosło następnie skargę „Revision” do Bundesgerichtshof (federalnego trybunału sprawiedliwości, Niemcy), który po pierwsze, stwierdza, iż jest skłonny uznać, że wykorzystanie przez Aldi nazwy „Champagner Sorbet” wchodzi w zakres stosowania art. 118m ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1234/2007 i art. 103 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1308/2013, ponieważ Aldi wykorzystuje tę nazwę dla mrożonych deserów, a więc względem produktu, który nie odpowiada specyfikacji win korzystających z ChNP „Champagne”, i ma miejsce wykorzystanie tej ChNP dla celów komercyjnych.
- 26 Po drugie, sąd odsyłający twierdzi, że nazwa „Champagner Sorbet” jest tego rodzaju, że może spowodować wpływ reputacji ChNP „Champagne” na produkt rozprowadzany przez Aldi. Niemniej jednak sąd ten zadaje sobie pytanie, czy stanowi to wykorzystanie reputacji tej ChNP w rozumieniu ww. przepisów, skoro nazwa środka spożywczego odpowiada zwyczajom docelowych odbiorców w zakresie oznaczenia tego środka spożywczego oraz że dany produkt zawiera składnik w ilości wystarczającej dla nadania mu podstawowej cechy charakterystycznej. Sąd odsyłający, podobnie jak sąd odwoławczy, stoi na stanowisku, że istnienie uzasadnionego interesu w wykorzystaniu ChNP wyklucza istnienie wykorzystania reputacji tej ChNP.
- 27 Po trzecie, zważywszy, że powództwo CIVC mogło być oparte na art. 118m ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 1234/2007 i na art. 103 ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 1308/2013, sąd odsyłający stawia sobie pytanie, czy wykorzystanie ChNP w okolicznościach takich jak te w niniejszej sprawie stanowi nieuprawnione stosowanie, imitację lub niezgodne z prawem przywołanie w rozumieniu tych przepisów. W tym względzie sąd ten uważa, że ww. przepisy wymagają, aby kwestionowane wykorzystanie ChNP było niezgodne z prawem oraz aby akty wykorzystania oparte na uzasadnionym interesie nie wchodziły w konsekwencji w zakres zakazu ustanowionego mocą tych przepisów.

- 28 Po czwarte, ponieważ CIVC utrzymywał, że Aldi wykorzystywała nazwę „Champagner Sorbet” w sposób wprowadzający w błąd w rozumieniu art. 118m ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1234/2007 oraz art. 103 ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1308/2013, sąd odsyłający stawia sobie pytanie, czy zakres stosowania tych przepisów obejmuje przypadki oznaczania wprowadzającego w błąd, które są tego rodzaju, że w świadomości docelowych odbiorców tworzą błędne wrażenie co do pochodzenia geograficznego produktu, albo też czy obejmuje również przypadki oznaczania wprowadzającego w błąd odnośnie do podstawowych cech charakterystycznych tego produktu.
- 29 W tych okolicznościach Bundesgerichtshof (federalny trybunał sprawiedliwości, Niemcy) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:
- „1) Czy art. 118m ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia (WE) nr 1234/2007 oraz art. 103 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 należy interpretować w ten sposób, że mają one zastosowanie również w wypadku, gdy [ChNP] jest stosowana jako element nazwy dla niezgodnego ze specyfikacją produktu środka spożywczego, do którego został dodany składnik zgodny ze specyfikacją produktu?
- 2) W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze:
- Czy art. 118m ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia (WE) nr 1234/2007 oraz art. 103 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 należy interpretować w ten sposób, że stosowanie [ChNP] jako elementu nazwy niezgodnego ze specyfikacją środka spożywczego, do którego dodany został składnik zgodny ze specyfikacją produktu, stanowi wykorzystywanie reputacji nazwy pochodzenia, jeżeli nazwa środka spożywczego jest zgodna ze zwyczajami docelowego kręgu odbiorców w zakresie nazewnictwa i składnik został dodany w ilości wystarczającej do nadania produktowi podstawowej cechy charakterystycznej?
- 3) Czy art. 118m ust. 2 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 1234/2007 oraz art. 103 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 należy interpretować w ten sposób, że wykorzystanie [ChNP] w okolicznościach opisanych w drugim pytaniu prejudycjalnym stanowi niewłaściwe stosowanie [sprzeczne z prawem przywłaszczenie], imitację lub przywołanie?
- 4) Czy art. 118m ust. 2 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 1234/2007 oraz art. 103 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 należy interpretować w ten sposób, że mają one zastosowanie tylko do nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd oznaczeń, które mogą wywołać u docelowego kręgu odbiorców niewłaściwe skojarzenie co do geograficznego pochodzenia produktu?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

- 30 Poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający zmierza zasadniczo do ustalenia, czy art. 118m ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1234/2007 oraz art. 103 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1308/2013, które ma analogiczną treść, należy interpretować w ten sposób, że ich zakres stosowania obejmuje przypadek, w którym stosuje się ChNP, taką jak „Champagne”, jako część nazwy, pod którą sprzedawany jest środek spożywczy, taki jak „Champagner Sorbet”, który nie spełnia specyfikacji tego ChNP, ale który zawiera składnik odpowiadający wspomnianej specyfikacji.
- 31 Należy zauważyć, po pierwsze, że zakres ochrony przewidzianej w art. 118m ust. 2 lit. a) rozporządzenia nr 1234/2007 i w art. 103 ust. 2 lit. a) rozporządzenia nr 1308/2013 jest szczególnie szeroki, tak że przepisy te dotyczą każdego bezpośredniego lub pośredniego wykorzystania ChNP albo

ChOG i chronią je przed takim wykorzystaniem zarówno w odniesieniu do produktów porównywalnych nieodpowiadających specyfikacji związanej z chronioną nazwą, jak i względem produktów nieporównywalnych, o ile takie zastosowanie wykorzystuje reputację tej ChNP albo ChOG. Rozszerzenie tej ochrony odpowiada celowi, potwierdzonemu w motywie 97 rozporządzenia nr 1308/2013, polegającemu na ochronie ChNP i ChOG przed wszelkim wykorzystaniem mającym na celu czerpanie korzyści z reputacji związanej z produktami odpowiadającymi danym wymogom.

- 32 Po drugie, przepisy prawa Unii dotyczące ochrony zarejestrowanych nazw i oznaczeń geograficznych, które wpisują się – jak to potwierdza motyw 92 rozporządzenia nr 1308/2013 – w politykę horyzontalną Unii w dziedzinie jakości, mają stanowić przedmiot wykładni umożliwiającej ich spójne stosowanie.
- 33 W tym względzie, po pierwsze, rozporządzenie nr 1151/2012, którego motyw 32 wskazuje, że ma ono na celu zagwarantowanie wysokiego poziomu ochrony i zrównanie go z poziomem obowiązującym w sektorze wina, przewiduje w art. 13 ust. 1 lit. a) w odniesieniu do zarejestrowanych nazw na podstawie tego rozporządzenia ochronę analogiczną do ochrony przewidzianej w art. 118m ust. 2 lit. a) rozporządzenia nr 1234/2007 i art. 103 ust. 2 lit. a) rozporządzenia nr 1308/2013, uściślając wyraźnie, że ochrona ma również zastosowanie względem produktów wykorzystywanych jako składniki.
- 34 Po drugie, Trybunał już orzekł w wyroku z dnia 14 lipca 2011 r., Bureau national interprofessionnel du Cognac (C-4/10 i C-27/10, EU:C:2011:484, pkt 55) odnośnie do wykładni art. 16 lit. a) rozporządzenia nr 110/2008, którego brzmienie i cel są analogiczne z brzmieniem i celem art. 118m ust. 2 lit. a) rozporządzenia nr 1234/2007 i art. 103 ust. 2 lit. a) rozporządzenia nr 1308/2013, że używanie znaku towarowego zawierającego oznaczenie geograficzne lub tłumaczenie tego oznaczenia użyte jako pojęcie rodzajowe dla napojów spirytusowych niespełniających wymogów przewidzianych dla tego oznaczenia stanowi zasadniczo bezpośrednie wykorzystanie oznaczenia geograficznego w celach handlowych w rozumieniu rzeczzonego art. 16 lit. a) rozporządzenia nr 110/2008.
- 35 W świetle powyższych rozważań należy uznać, że art. 118m ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1234/2007 i art. 103 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1308/2013 stosują się względem wykorzystania w celach handlowych ChNP, takiej jak „Champagne”, jako części nazwy środka spożywczego, takiego jak „Champagner Sorbet”, zawierającego składnik odpowiadający specyfikacji ChNP.
- 36 Na pytanie pierwsze należy zatem odpowiedzieć, że art. 118m ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1234/2007 i art. 103 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1308/2013 należy interpretować w ten sposób, że do ich zakresu stosowania należy przypadek, w którym ChNP, taka jak „Champagne” jest wykorzystywana jako część nazwy, pod którą sprzedawany jest środek spożywczy, taki jak „Champagner Sorbet”, który nie odpowiada specyfikacji dotyczącej tej ChNP, lecz który zawiera składnik odpowiadający tej specyfikacji.

W przedmiocie pytania drugiego

- 37 Poprzez pytanie drugie sąd odsyłający zmierza zasadniczo do ustalenia, czy art. 118m ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1234/2007 i art. 103 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1308/2013 należy interpretować w ten sposób, że wykorzystanie ChNP jako części nazwy, pod którą sprzedawany jest środek spożywczy, który nie odpowiada specyfikacji tej ChNP, lecz który zawiera składnik odpowiadający specyfikacji, takiej jak „Champagner Sorbet”, stanowi wykorzystywanie reputacji nazwy pochodzenia w rozumieniu tych przepisów, jeżeli nazwa środka spożywczego jest zgodna ze zwyczajami docelowego kręgu odbiorców w zakresie nazewnictwa i składnik został dodany w ilości wystarczającej do nadania produktowi podstawowej cechy charakterystycznej.

- 38 Jak to przypomniał Trybunał w pkt 82 wyroku z dnia 14 września 2017 r., EUIPO/Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto (C-56/16 P, EU:C:2017:693), jeśli chodzi o ochronę ChNP i ChOG, rozporządzenie nr 1234/2007 stanowi instrument wspólnej polityki rolnej, ukierunkowany zasadniczo na zagwarantowanie konsumentom, iż produkty rolne opatrzone danym oznaczeniem geograficznym zarejestrowanym na podstawie tego rozporządzenia posiadają, z racji swego pochodzenia z określonej strefy geograficznej, szczególne właściwości i w efekcie dają gwarancję jakości związanej z miejscem swego pochodzenia geograficznego, w celu umożliwienia producentom rolnym, w zamian za rzeczywisty wysiłek jakościowy, uzyskania większych dochodów i zapobieżenia temu, by osoby trzecie czerpały nienależną korzyść z reputacji wynikającej z jakości tych produktów.
- 39 Ponadto odnośnie do art. 16 lit. a)–d) rozporządzenia nr 110/2008 Trybunał stwierdził w pkt 46 wyroku z dnia 14 lipca 2011 r., Bureau national interprofessionnel du Cognac (C-4/10 i C-27/10, EU:C:2011:484), że przepis ten dotyczy różnych sytuacji, w których sprzedaży wyrobu towarzyszy wyraźne lub dorozumiane odesłanie do oznaczenia geograficznego w warunkach mogących wprowadzać konsumenta w błąd lub co najmniej stwarzać w jego świadomości skojarzenia co do pochodzenia wyrobu albo umożliwiających podmiotowi gospodarczemu korzystanie w nienależny sposób z reputacji danego oznaczenia geograficznego.
- 40 Wynika stąd, że wykorzystywanie reputacji ChNP w rozumieniu 118m ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1234/2007 i art. 103 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1308/2013 zakłada wykorzystanie tej ChNP w celu uzyskania niesłusznie korzyści z jej reputacji.
- 41 W niniejszej sprawie – jak zauważa sąd odsyłający – wykorzystanie nazwy „Champagner Sorbet” w celu oznaczenia sorbetu zawierającego szampan jest tego rodzaju, że na ten produkt może mieć wpływ reputacja ChNP „Champagne”, która niesie ze sobą obraz jakości i prestiżu, a zatem że produkt ten czerpie korzyści z tej reputacji. W celu ustalenia, czy wykorzystanie to stanowi naruszenie ochrony przyznanej przez art. 118m ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1234/2007 lub przez art. 103 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1308/2013, należy w konsekwencji zbadać, czy takie korzystanie stanowi działanie mające na celu czerpanie niesłusznie korzyści z reputacji tego ChNP.
- 42 W tym względzie należy przede wszystkim stwierdzić, że art. 3 ust. 1 i art. 5 ust. 1 dyrektywy 2000/13, która obowiązywała w okresie wystąpienia stanu faktycznego w sporze w postępowaniu głównym, ani też – jak zauważa sąd odsyłający – art. 9 ust. 1 lit. a) i art. 17 ust. 1 rozporządzenia nr 1169/2011 w żadnym wypadku nie przewidują obowiązku zamieszczenia ChNP w nazwie środka spożywczego, który nie odpowiada specyfikacji tej ChNP, lecz jednak zawiera składnik spełniający te specyfikacje, w wypadku gdy wykorzystanie takiej nazwy byłoby sprzeczne z ochroną przyznaną przez art. 118m ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1234/2007 lub art. 103 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1308/2013.
- 43 Ponadto ściśle przestrzeganie przepisów dotyczących nazw środków spożywczych zawartych w dyrektywie 2000/13 i w rozporządzeniu nr 1169/2011, tak samo jak przepisów dotyczące składników znajdujące się w tych aktach, a w szczególności art. 6 ust. 5 i art. 7 ust. 1 i 5 dyrektywy 2000/13 oraz art. 18 ust. 1 i 2 i art. 22 ust. 1 rozporządzenia nr 1169/2011 nie może wykluczyć zaistnienia nieuprawnionego wykorzystywania reputacji ChNP.
- 44 Następnie, jak wskazał sąd odsyłający, zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 110/2008 zakazane jest stosowanie w wyrażeniach złożonych oznaczeń geograficznych, chyba że alkohol został wytworzony wyłącznie z określonego napoju spirytusowego.
- 45 Wreszcie wytyczne, które należy wziąć pod uwagę, zgodnie z motywem 32 rozporządzenia nr 1151/2012, w przypadku gdy produkty zawierające ChNP lub ChOG są wykorzystywane jako składniki, wskazują w pkt 2.1.2, że nazwa zarejestrowana jako ChNP może być wymieniona w nazwie handlowej środka spożywczego zawierającego produkty, które korzystają z zarejestrowanej nazwy, pod warunkiem spełnienia trzech przesłanek. Skoro rozporządzenie to – jak wskazano w pkt 33 niniejszego

wyroku, ma na celu zapewnienie wysokiego poziomu ochrony i dostosowanie go do przepisów mających zastosowanie do sektora wina, wytyczne te są również istotne dla celów wykładni art. 118m ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1234/2007 oraz art. 103 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1308/2013.

- 46 Wynika z tego, że wykorzystanie ChNP jako części nazwy, pod którą sprzedawany jest środek spożywczy, który nie spełnia wymogów specyfikacji tego ChNP, ale który zawiera składnik odpowiadający tej specyfikacji, nie może być uważane samo w sobie za działanie nieuprawnione, a zatem jako działanie, przeciwko któremu ChNP chronione są we wszystkich okolicznościach na podstawie art. 118m ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1234/2007 i art. 103 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1308/2013. W konsekwencji do sądów krajowych należy dokonanie oceny w świetle okoliczności każdego przypadku, czy takie wykorzystanie ma na celu uzyskanie nienależnej korzyści z reputacji ChNP.
- 47 W tym celu okoliczność, że nazwa będąca przedmiotem sporu w postępowaniu głównym odpowiada zwyczajom docelowego kręgu odbiorców w zakresie oznaczania danego środka spożywczego, nie może być elementem brany pod uwagę.
- 48 Ponieważ celem ochrony nazw i zarejestrowanych oznaczeń geograficznych jest, jak przypomniano w pkt 38 niniejszego wyroku, zapewnienie konsumentom, by produkty opatrzone takim oznaczeniem przedstawiały ze względu na swe pochodzenie z danego obszaru geograficznego niektóre szczególnie cechy i gwarantowały jakość z uwagi na pochodzenie geograficzne, cel ten nie zostałby osiągnięty, gdyby ChNP mogło być lub mogło stać się nazwą rodzajową. Tak więc na podstawie art. 118m ust. 1 rozporządzenia nr 1234/2007 i art. 101 ust. 1 rozporządzenia nr 1308/2013 nazwy, które stały się nazwami rodzajowymi, nie mogą pretendować do ochrony jako ChNP. Ponadto art. 118m ust. 3 rozporządzenia nr 1234/2007, podobnie jak art. 103 ust. 3 rozporządzenia nr 1308/2013, stanowi, że ChNP nie stają się w Unii nazwami rodzajowymi. Twierdzenie, że fakt, iż nazwa środka spożywczego, taka jak „Champagner Sorbet”, jest powszechnie używana przez docelowy krąg odbiorców do oznaczenia tego środka spożywczego, może mieć wpływ na ocenę nieuprawnionego stosowania ChNP jako części tej nazwy, byłoby równoznaczne z uznaniem, że można ogólnie zastosować rodzajowe używanie tej ChNP, co byłoby sprzeczne z ochroną ustanowioną przez te rozporządzenia.
- 49 Jeśli chodzi o kwestię, czy do celów tej oceny istotne jest kryterium, zgodnie z którym składnik korzystający z ChNP został dodany w ilości wystarczającej do nadania przedmiotowemu środkowi spożywczemu podstawowej cechy charakterystycznej, to należy stwierdzić, że kryterium to odpowiada jednemu z trzech warunków określonych w pkt 2.1.2 wytycznych dla przyjęcia, że nazwa zarejestrowana jako ChNP może figurować w nazwie handlowej środka spożywczego zawierającej produkty korzystające z tego ChNP. Komisja uściśliła tam jednak, że z uwagi na szeroki wachlarz potencjalnych przypadków nie jest w stanie zasugerować minimalnej wartości procentowej, którą należy powszechnie stosować.
- 50 W tym względzie należy uznać, że użycie ChNP jako części nazwy, pod którą sprzedawany jest środek spożywczy, który nie spełnia specyfikacji tej ChNP, ale który zawiera składnik odpowiadający wspomnianej specyfikacji, ma na celu nieuprawnione wykorzystanie reputacji tego ChNP, jeśli składnik ten nie nadaje temu środkowi podstawowej cechy charakterystycznej.
- 51 Jeżeli chodzi o ustalenie, czy dany składnik nadaje danemu środkowi spożywczemu podstawową cechę charakterystyczną, to ilość tego składnika w składzie tego środka spożywczego stanowi ważne, ale niewystarczające kryterium. Jego ocena zależy od danych produktów i musi być poprzedzona oceną jakościową. W tym względzie, jak wskazał rzecznik generalny w pkt 76 i 77 opinii, nie chodzi o to, aby w tym środku spożywczym znaleźć podstawowe cechy charakterystyczne składnika korzystającego z ChNP, ale o stwierdzenie, że ten środek spożywczy ma podstawową cechę charakterystyczną związaną z tym składnikiem. Cechą tą są często aromat i smak, jakie niesie ze sobą ten składnik.

- 52 Jeżeli nazwa środka spożywczego wskazuje, tak jak w sprawie w postępowaniu głównym, że zawiera on składnik korzystający z ochrony ChNP, który ma wskazywać na smak tego środka spożywczego, smak wytwarzany przez ten składnik musi stanowić podstawową cechę charakterystyczną tego środka spożywczego. Jeżeli bowiem inne składniki zawarte w środku spożywczym dodatkowo określają jego smak, użycie takiej nazwy przynosi nienależne korzyści z reputacji danej ChNP. Aby zatem ocenić, czy szampan zawarty w produkcie będącym przedmiotem postępowania głównego nadaje mu podstawową cechę charakterystyczną, sąd krajowy winien ocenić, w świetle przedstawionych mu dowodów, czy produkt ma smak generowany głównie przez obecność szampana w jego składzie.
- 53 W świetle tych okoliczności na pytanie drugie należy udzielić odpowiedzi, że art. 118m ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1234/2007 i art. 103 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1308/2013 należy interpretować w ten sposób, że wykorzystanie ChNP jako elementu nazwy, pod którą jest sprzedawany niezgodny ze specyfikacją tej ChNP środek spożywczy, zawierający jednak składnik zgodny z tą specyfikacją, taki jak „Champagner Sorbet”, stanowi wykorzystanie reputacji ChNP w rozumieniu tych przepisów, jeżeli ten środek spożywczy nie posiada jako podstawowej cechy charakterystycznej smaku generowanego głównie przez obecność tego składnika w swoim składzie.

W przedmiocie pytania trzeciego

- 54 Poprzez pytanie trzecie sąd odsyłający zmierza zasadniczo do ustalenia, czy art. 118m ust. 2 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1234/2007 i art. 103 ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 1308/2013 należy interpretować w ten sposób, że wykorzystanie ChNP jako elementu nazwy, pod którą jest sprzedawany niezgodny ze specyfikacją tej ChNP środek spożywczy, zawierający jednak składnik zgodny z tą specyfikacją, taki jak „Champagner Sorbet”, stanowi nieuprawnione stosowanie, imitację lub przywołanie w rozumieniu tych przepisów.
- 55 W tym względzie należy stwierdzić, że art. 118m ust. 2 lit. a)–d) rozporządzenia nr 1234/2007 i art. 103 ust. 2 lit. a)–d) rozporządzenia nr 1308/2013 dotyczą różnych przypadków naruszenia, których przedmiotem mogą być ChNP, ChOG i wina używające tych nazw i przeciwko którym te przepisy je chronią.
- 56 W niniejszej sprawie z odpowiedzi udzielonych na pytania pierwsze i drugie wynika, że wykorzystanie ChNP, takiej jak „Champagne”, jako części nazwy, pod którą sprzedawany jest środek spożywczy niezgodny ze specyfikacją odnoszącą się do tej ChNP, ale zawierający składnik, który odpowiada wspomnianej specyfikacji, taki jak „Champagner Sorbet”, stanowi komercyjne wykorzystanie wspomnianej ChNP w rozumieniu art. 118m ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1234/2007 i art. 103 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1308/2013, chronionej przeciwko takiemu wykorzystaniu na mocy tych przepisów, jeżeli to wykorzystanie ma na celu wyciągnięcie korzyści z jej reputacji, i że taka sytuacja zachodzi w szczególności w przypadku, gdy ten składnik nie nadaje temu środkowi spożywczemu podstawowej cechy charakterystycznej.
- 57 Z drugiej strony użycie ChNP w nazwie środka spożywczego, takiego jak ten będący przedmiotem postępowania głównego, nie wydaje się być w stanie stanowić nieuprawnionego stosowania, imitacji lub przywołania w rozumieniu art. 118m ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 1234/2007 i art. 103 ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 1308/2013. Poprzez włączenie do nazwy danego środka spożywczego składnika korzystającego z ChNP dokonuje się bowiem bezpośredniego wykorzystania tego ChNP w celu domagania się w sposób otwarty związanej z tą nazwą jakości smakowej, co nie stanowi sprzecznego z prawem przywłaszczenia, naśladowania lub przywołania.
- 58 W przedmiocie pojęcia „przywołania” należy ponadto przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecnictwem obejmuje ono w szczególności sytuację, w której pojęcie zastosowane do oznaczenia wyrobu zawiera część nazwy chronionej w taki sposób, że gdy konsument zetknie się z nazwą tego wyrobu, w jego umyśle powstanie wyobrażenie wyrobu, którego nazwa podlega ochronie, jako

produktu odniesienia (zob. podobnie wyrok z dnia 21 stycznia 2016 r., Viiniverla, C-75/15, EU:C:2016:35, pkt 21 i przytoczone tam orzecznictwo). Włączenie pełnej nazwy ChNP do nazwy środka spożywczego w celu wskazania jego smaku nie odpowiada tej sytuacji.

- 59 W konsekwencji na pytanie trzecie należy udzielić odpowiedzi, że art. 118m ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 1234/2007 i art. 103 ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 1308/2013 należy interpretować w ten sposób, że wykorzystanie ChNP jako elementu nazwy, pod którą jest sprzedawany niezgodny ze specyfikacją tej chronionej nazwy pochodzenia środek spożywczy, który zawiera jednak składnik zgodny z tą specyfikacją, taki jak „Champagner Sorbet”, nie stanowi niewłaściwego stosowania [sprzecznego z prawem przywłaszczenia], imitacji lub przywołania w rozumieniu tych przepisów.

W przedmiocie pytania czwartego

- 60 Poprzez pytanie czwarte sąd odsyłający zmierza zasadniczo do ustalenia, czy art. 118m ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1234/2007 i art. 103 ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1308/2013 należy interpretować w ten sposób, że mają one zastosowanie wyłącznie w stosunku do nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd oznaczeń, które mogą wywołać błędne wrażenie co do geograficznego pochodzenia danego produktu, lub też czy również stosuje się je względem nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd oznaczeń dotyczących charakteru lub podstawowej cechy charakterystycznej tego wyrobu.
- 61 W tym względzie należy zauważyć, że choć art. 118m ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1234/2007 i art. 103 ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1308/2013 dotyczą nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd oznaczeń znajdujących się na opakowaniu, w reklamie lub w dokumentach dotyczących danego produktu winiarskiego, przepisy te mogą mieć użyteczny skutek w przypadku takim jak w postępowaniu głównym, gdzie dany produkt winiarski jest składnikiem środka spożywczego, wyłącznie w sytuacji gdy dotyczą opakowania, reklamy lub dokumentów związanych z tym środkiem spożywczym.
- 62 Jeśli chodzi o zakres tych przepisów, to z ich brzmienia wynika, że ChNP, ChOG i wina, które korzystają z tych chronionych nazw zgodnie z odpowiednią specyfikacją, są chronione z jednej strony przed nieprawdziwymi lub wprowadzającymi w błąd oznaczeniami odnośnie do pochodzenia, źródła lub charakteru albo podstawowych cech charakterystycznych produktu znajdujących się na opakowaniu, na reklamie lub na dokumentach odnoszących się do tego produktu, oraz z drugiej strony przed użyciem jako uch opakowania pojemnika, który może wywoływać błędne wrażenie co do pochodzenia produktu. Tak więc przepisy te pozwalają na zakazanie zarówno nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd oznaczeń odnośnie do pochodzenia geograficznego danego produktu objętego postępowaniem, jak i nieprawdziwych i wprowadzających w błąd oznaczeń co do charakteru lub podstawowych cech charakterystycznych produktu, takich jak na przykład jego smak.
- 63 W przypadku gdy środek spożywczy będący przedmiotem w postępowania głównym nie ma jako podstawowej cechy charakterystycznej smaku wynikającego głównie z obecności szampana w jego składzie, można uznać, że nazwa „Champagner Sorbet” umieszczona na opakowaniu tego środka stanowi nieprawdziwe i wprowadzające w błąd oznaczenie w rozumieniu 118m ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1234/2007 i art. 103 ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1308/2013.
- 64 Mając na uwadze powyższe rozważania, na pytanie czwarte należy udzielić odpowiedzi, że art. 118m ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1234/2007 oraz art. 103 ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1308/2013 należy interpretować w ten sposób, że mają one zastosowanie zarówno w odniesieniu do nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd oznaczeń, które mogą wywołać błędne skojarzenie co do pochodzenia danego produktu, jak i względem nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd oznaczeń co do charakteru lub podstawowych cech charakterystycznych tego produktu.

W przedmiocie kosztów

- ⁶⁵ Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (druga izba) orzeka, co następuje:

- 1) Artykuł 118m ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”), zmienionego rozporządzeniem Rady (WE) nr 491/2009 z dnia 25 maja 2009 r., oraz art. 103 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 należy interpretować w ten sposób, że do ich zakresu stosowania należy przypadek, w którym chroniona nazwa pochodzenia, taka jak „Champagne”, jest wykorzystywana jako część nazwy, pod którą sprzedawany jest środek spożywczy, taki jak „Champagner Sorbet”, który nie odpowiada specyfikacji dotyczącej tej chronionej nazwy pochodzenia, lecz który zawiera składnik odpowiadający tej specyfikacji.
- 2) Artykuł 118m ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1234/2007, zmienionego rozporządzeniem nr 491/2009, i art. 103 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1308/2013 należy interpretować w ten sposób, że wykorzystanie chronionej nazwy pochodzenia jako elementu nazwy, pod którą jest sprzedawany niezgodny ze specyfikacją tej chronionej nazwy pochodzenia środek spożywczy, zawierający jednak składnik zgodny z tą specyfikacją, taki jak „Champagner Sorbet”, stanowi wykorzystanie reputacji chronionej nazwy pochodzenia w rozumieniu tych przepisów, jeżeli ten środek spożywczy nie posiada, jako podstawowej cechy charakterystycznej, smaku generowanego głównie przez obecność tego składnika w swoim składzie.
- 3) Artykuł 118m ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 1234/2007, zmienionego rozporządzeniem nr 491/2009, i art. 103 ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 1308/2013 należy interpretować w ten sposób, że wykorzystanie chronionej nazwy pochodzenia jako elementu nazwy, pod którą jest sprzedawany niezgodny ze specyfikacją tej chronionej nazwy pochodzenia środek spożywczy, który zawiera jednak składnik zgodny z tą specyfikacją, taki jak „Champagner Sorbet”, nie stanowi nieuprawnionego stosowania, imitacji lub przywołania w rozumieniu tych przepisów.
- 4) Artykuł 118m ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1234/2007, zmienionego rozporządzeniem nr 491/2009, i art. 103 ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1308/2013 należy interpretować w ten sposób, że mają one zastosowanie zarówno w odniesieniu do nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd oznaczeń, które mogą wywołać błędne skojarzenie co do pochodzenia danego produktu, jak i względem nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd oznaczeń co do charakteru lub podstawowych cech charakterystycznych tego produktu.

Podpisy